

2.15. Hindamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis (Väljavõte NTK õppekavast)

2.15.1. Õpilase hindamine

(1) Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhitudakse „Põhikooli riiklikust õppekavast“ § 19 - § 22 ning „Gümnaasiumi riiklikust õppekavast“ § 15 - § 18.

(2) Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2.15.2 Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

(2) Kujundav hindamine keskendub kõigepealt õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

(3) Õppeprotsessi käigus analüüsitakse teadmisi, oskusi ja väärtushinnanguid ning antakse tagasisidet õpilase saavutuste ja vajakajäämistele kohta.

(4) Tunni või muu õppetegevuse käigus saab õpilane õpetajalt, klassikaaslastelt või enesehinnangu abil suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta.

(5) Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(6) Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(7) Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavade ja

(8) Õpilase arengu toetamiseks korraldab klassijuhataja temaga arenguveestluse, millesse vajadusel kaasatakse ka aineõpetajad, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides arvestades õpilase võimeid ja huvisid.

(9) Suuremal määral arenguveestlus põhineb õpilase eneseanalüüsil ning vestluse käigus püstitatakse uusi õpieesmärke.

(10) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

2.15.3. Teadmiste ja oskuste hindamine

(1) Õpilase (ainealaseid) teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas (õppekavas) toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt koolisisesele hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

(2) Teadmisi ja oskusi hinnatakse õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning tegevuste alusel.

(3) Kursuse õpitulemuste hindamisel kasutatavad vormid:

- Suuline küsitlus või vastamine
- Tunnikontroll või lühitest
- Kontrolltöö
- Kirjand, essee ja arutlus
- Referaat
- Loovtöö
- Urimistöö
- Praktiline töö

2.15.4. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis

(1) Kokkuvõttev hindamine põhikoolis on hinnete koondamine poolaastahinneteks ning poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

(2) Poolaastahinne pannakse välja poolaasta jooksul kontrolltööde eest saadud hinnete alusel, aineõpetaja võib poolaastahinde väljapanemisel arvestada ka teiste hindeliste tööde eest saadud hindeid. Poolaastahinne pannakse vähemalt kolme hinde alusel.

(3) Õpilast teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest kooli kodukorras sätestatud korras.

(4) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine poolaastahinne jäänud panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk”.

(5) Poolaastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õppenõukogu teeb oma otsuse „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 22 lõigetes 8 – 13 sätestatud tingimustel ja korras.

(6) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli riiklikule õppekavale“ § 15 lõikele 9 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

2.15.5. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumis

(1) Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul kontrolltööde eest saadud hinnete alusel, aineõpetaja võib kursusehinde väljapanemisel arvestada ka teiste hindeliste tööde eest saadud hindeid. Kursusehinne pannakse vähemalt kolme hinde alusel.

(2) Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.

(3) Õppeaines, milles riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

(4) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

2.15.6. Koolis kasutatav hindedüsteem

(1) Koolis kasutatakse oskuste ja teadmiste hindamisel viiepallist süsteemi:

- hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid; kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- hindega „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele; kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „4“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 75–89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.
- hindega „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad

- põhikooli õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus ning
- gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;

kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „3” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 50 – 74 % maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

- hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui
- põhikooli õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ja
- gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;

kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „2” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 20 - 49 % maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

- hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda
- põhikooli õpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub ja
- gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub;

kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „1” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 0 – 19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

(2) Kool kasutab gümnaasiumis valikkursuste hindamisel hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

(3) Hinnang „arvestatud“ pannakse sel juhul, kui õpilane on sooritanud kõik kursuse algul õpetaja poolt teavitatud tööd. Hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ ei teisendata viie palli süsteemi.

(4) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”, kuid õpilasele antakse võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

2.15.7. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

(1) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse

õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Uus hinne kantakse klassipäevikusse (kaldkriipsuga) / e-kooli parandushindena (tärniga).

(2) Õpilastel lubatakse parandada ka need hindelised tööd, mis on hinnatud hindega „hea” ja „rahuldav”. Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada kogu aeg ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

(3) Aineõpetaja korraldab oma õppeaines konsultatsioonid õpilastele vastavalt direktori käskkirjaga kinnitatud graafikule. Informatsioon aineõpetaja konsultatsioonipäevadest on kättesaadav õpilastele kooli veebilehel ja infostendil.

(4) Iga aineõpetaja määrab hindeliste tööde järelevastamise päeva ja aja. Kuupäev ja aeg määratakse kokkuleppel õpilastega. Õpilasel on õigus parandada hindeid jooksva kursuse lõpuni.

(5) Kui õpilasel ei ole hindeid, siis peab ta tegema läbitud teemadel teadmiste ja oskuste hindavad tööd aineõpetajaga kokkuleppel.

(6) Kui õpilane puudus koolist ja tal jäi kontrolltöö kirjutamata, siis peab ta tegema õpetaja poolt pakutavaid ülesandeid õpetajaga kokkulepitud ajal.

(7) Kui õpilane ei teinud hindelist tööd õigeaegselt mõjuva põhjuseta, siis selle tulemust hinnatakse hindega „nõrk” ning õpilasele antakse võimalus järelevastamiseks.

(8) Erandjuhtudel (õpilase haigestumine, õpetaja haigestumine, või muu mõjuv põhjus) võib gümnaasiumiastme kursusehinne jääda panemata. See hinne pannakse välja järgmise kursuse jooksul.

(9) Õppenõukogu otsusel lubatakse 12. klassi õpilasel parandada ühte kursusehinnet, mis annab talle võimaluse lõpetada gümnaasiumi kuldmedaliga või hõbemedaliga.

(10) Kooli ainekavades täpsustatakse iga konkreetse õppeaine hindamist.

2.15.8. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

(1) Õpilasel on õigus hindeid vaidlustada kümne kalendripäeva jooksul pärast hinde saamist.

(2) Esmalt esitab õpilane kirjaliku vaide aineõpetajale kooli kantseleisse. Aineõpetaja teeb oma otsuse õpilasele teatavaks kirjalikult kolme tööpäeva jooksul.

(3) Kui vaidlusküsimused aineõpetajaga tulemusi ei anna, lahendab õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi kooli direktor. Otsusest teavitab kooli direktor õpilast kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.